

Foto: Lebesby brannvesen

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Lebesby kommune

Rapport med plan for oppfølging 2023-2026

Vedtatt i kommunestyret 13. desember 2022, PS 75/22

Innhold

Sammendrag	1
1. Generelt om helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse	3
1.1. Hva er helhetlig ROS-analyse	3
1.2. Formål med helhetlig ROS-analyse.....	3
2. Særtrekk ved Lebesby kommune med betydning for analysen	5
2.1. Stor kommune, spredt bosetting	5
2.2. Værutsatt kystkommune	5
2.3. Skredrisiko.....	5
2.4. Sårbar infrastruktur	5
2.5. Næringsliv «der naturen rår».....	6
2.6. Klima i endring.....	6
3. Prosess og metode	7
3.1. Begrepsavklaringer	7
3.2. Gjennomføring	7
4. Risiko- og sårbarhetsanalyse av Lebesby kommune.....	10
4.1. Uønskede hendelser	10
4.2. Vurdert sannsynlighet og konsekvens	11
4.3. Forslag til tiltak.....	12
5. Oppfølging av risiko- og sårbarhetsanalysen.....	13
5.1. Mål for sikkerhets- og beredskapsarbeidet i Lebesby kommune	13
5.2. Plan for oppfølging av helhetlig ROS 2023-2026.....	13
Litteraturliste.....	14
Vedlegg.....	15
Vedlegg 1 Kommunal beredskapsplikt i lov og forskrift.....	15
Vedlegg 2 Politisk vedtak om revisjon av helhetlig ROS i Lebesby kommune.....	18
Vedlegg 3 Grovkartlegging – trinn 1	19
Vedlegg 4 Avklaring av begreper i arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser	20
Vedlegg 5 Risikomatrixe – trinn 2	22
Vedlegg 6 Finanalyse – trinn 3.....	23
Vedlegg 7 Status for oppfølging av helhetlig ROS 2019-2022	25
Vedlegg 8 Forslag til tiltak og behandling i styringsgruppa	27

Sammendrag

Kommuner har en lovfestet plikt til å jobbe med samfunnssikkerhet og beredskap. Denne beredskapsplikten er nedfelt i Sivilbeskyttelsesloven, og i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) er det sentrale overordnede dokumentet i beredskapsarbeidet. Gjennom en slik analyse skal kommunen kartlegge hvilke *uønskede hendelser* som kan inntreffe, hvor *sannsynlig* det er at hendelsene vil inntreffe, og hvilke *konsekvenser* hendelsene kan tenkes å få. Helhetlig ROS skal også identifisere tiltak for å redusere risiko.

Risikobildet for Lebesby kommune er i stor grad knyttet til geografiske og klimatiske særtrekk. Kommunen er stor i utstrekning, med liten befolkning og spredt bosetting. Kommunen er værutsatt, noe som utfordrer kommunikasjon og kritisk infrastruktur.

Denne helhetlige ROS-analysen er et resultat av en bred prosess. Vel 20 personer har vært engasjert i arbeidet. I tillegg til kommunale etater har ordfører, ambulansetjenesten, brannvesen, politi, Lebesby akutthjelp, Røde Kors, Sivilforsvar, Nordkyn Kraftlag og Salmar deltatt.

Analysen ble gjennomført som gruppearbeid, basert på tre hovedtyper hendelser: naturhendelser, store ulykker og tilsiktede hendelser. Arbeidet startet bredt med grovanalyse og ble deretter gradvis snevret inn og spisset mot hendelser med størst relevans for Lebesby kommune. Tabellen under lister hendelsene som ifølge analysen har størst sannsynlighet for å inntreffe, *eller* vil få størst konsekvenser:

Stein/snø/jord hvor mennesker er involvert
Nødnett
Telekom/ekom utfall
Større brann i institusjon, folkerike bygg, industri. Eksplosjon
Forurensning av vann/utmark/sjø Luftforurensning
Bygningskollaps, infrastruktur
Skipsulykker
Større trafikkulykker
PLIVO skole/barnehage
PLIVO barnevern/nav/lege/sykehjem/omsorgsbasis (offentlig virksomhet)
Savnet: på land, fjell (individ)
Pandemi, naturlig
Orkan/storm
Langvarig strømutfall
Brudd på vannforsyning
Store arrangement (terror, tilsiktede hendelser)
Trussel mot ytringsfrihet og folkevalg
IKT-angrep (sikkerhet)
Savnet: på land, fjell (gruppe)
Atomhendelse

Disse hendelsene ble gjennomgått i detalj i en finanalyse, som resulterte i en liste med forslag til tiltak for å avbøte risiko og sårbarhet.

Analysen har blitt vurdert av styringsgruppa, som har satt opp en plan for oppfølging.

Styringsgruppa, bestående av rådmann og sektorledere, vurderte nærmere 50 forslag til tiltak.

Følgende tiltak ble satt i plan for oppfølging:

Hendelse	Tiltak	Ansvar for oppfølging	Tidsfrist	Kostnad	Merknader
Diverse – tiltakskort	Oppdatere/utarbeide tiltakskort	Kriseledelse	2023		Videreførte tiltak fra forrige ROS
Diverse - egenberedskap	Følge opp nasjonal egenberedskapsuke lokalt, herunder informasjonsmøte høst 2022	Rådmann m. fl.	2022		Viderefremidling av råd om egenberedskap, inkludert råd til befolkning om egenbeskyttelse ved atomhendelse.
Skred	Kompetanseheving/kursing i skredvurdering av kommunalt ansatte	Teknisk	ROS-periode	Ukjent	Videreført tiltak fra forrige ROS
Utfall kommunikasjon	Utarbeide infoskriv til kommunens nettside (beredskap): satelittelefoner, nødnetradio i bygdene, mm.	Kriseledelse	2023		
Utfall kommunikasjon	Ny satelittelefon til bygda Kunes	Beredskapskontakt	2022	20000	Telefon er bestilt våren 2022
Utfall kommunikasjon	Utarbeide skriftlige rutiner for opplæring i bruk av satelittelefon	Servicekontor	2023		Innføre rutiner ifm. valgoppgaver i bygdene
Ekstremvær	Etablere skriftlige rutiner for sjekk og etterfylling av diesel for aggregat	Teknisk	2023		
Manglende melding til nødetater	Adressemerking av kommunale boliger	Teknisk sjef	2023		Videreført tiltak fra forrige ROS

1. Generelt om helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Vi vet aldri når en uønsket hendelse rammer oss som samfunn eller hva den uønskede hendelsen består av. Det vi kan si med sikkerhet, er at uønskede hendelser vil skje, og at vi som samfunn vil bli utfordret.

DSB, Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen (2014)

Samfunnet rammes stadig av uønskede hendelser. Lokalt ble Nordkynhalvøya vinteren 2021 rammet av et langvarig strømbrydd, som også rammet mobilnett og vannforsyning. En av de alvorligste hendelsene i Norge de siste årene er kvikkleireskredet som rammet Gjerdrum kommune i 2020. Videre har koronapandemien satt varig preg på samfunnet både lokalt, nasjonalt og globalt. I skrivende stund står Europa i den verste sikkerhetspolitiske krisen siden 2. verdenskrig, som følge av Russlands invasjon av Ukraina.

Når en uønsket hendelse inntreffer, vil kommunen som rammes alltid være involvert i håndteringen av hendelsen. Kommunen er bærebjelken i samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet. Den kommunale beredskapsplikten er nedfelt i Sivilbeskyttelsesloven, og i forskrift om kommunal beredskapsplikt (se Vedlegg 1 Kommunal beredskapsplikt i lov og forskrift).

For at kommunen skal kunne håndtere uønskede hendelser på best mulig måte, må det planlegges. Det fremste verktøyet kommunen har for å planlegge for slike hendelser, er risiko- og sårbarhetsanalyser. ROS-analyser er lovpålagt ifølge Sivilbeskyttelsesloven, § 14.

1.1. Hva er helhetlig ROS-analyse

Den kommunale beredskapsplikten pålegger kommunene å arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap. ROS-analyser kan utføres på ulike nivå – for eksempel for en bestemt aktivitet eller et enkeltstående arrangement, i deler av en virksomhet, i en sektor eller en bedrift. En *helhetlig* ROS-analyse skal derimot gi en *overordnet* analyse av risiko- og sårbarhetsbildet i en kommune. Helhetlig ROS skal ta for seg de store hendelsene som krever mobilisering på tvers av virksomheter og sektorer.

1.2. Formål med helhetlig ROS-analyse

En helhetlig ROS-analyse har flere formål:

Gir oversikt over risiko og sårbarhet i kommunen

Den bidrar til å skaffe oversikt over risiko- og sårbarhetsforhold i kommunen. Til en viss grad gir den oversikt over *sannsynligheten* for at uønskede hendelser vil skje, antatte *konsekvenser* av hendelsen, samt kommunens evne til å håndtere hendelsen.

Bidrar til økt bevissthet rundt samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid

En helhetlig ROS-analyse bidrar til økt fokus og bevissthet rundt samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid i kommunen. Her er analysefasen vel så viktig som sluttproduktet (ROS-rapporten). Representanter for en rekke sektorer og virksomheter i Lebesby kommune har vært involvert i analysearbeidet og fått større innsikt i risiko- og sårbarhetsbildet i Lebesby kommune.

Gir beslutningsgrunnlag for rasjonelle prioriteringer av tiltak

En helhetlig ROS-analyse skal sette søkelys på de hendelsene man tror har størst sannsynlighet for å inntreffe eller som kan få størst konsekvenser for samfunn og kommunal virksomhet. Basert på dette

skal det utarbeides en oversikt over hvilke tiltak som bør prioriteres for å redusere risiko og sårbarhet.

Bidrar til bedre krisehåndtering

Selv med god planlegging og risikoreducerende tiltak vil uønskede hendelser kunne inntreffe. En helhetlig ROS-analyse bidrar til bedre håndtering av uønskede hendelser. Ved å bidra til god krisehåndtering kan man redusere de negative konsekvensene av en uønsket hendelse.

Gir rettleiding til øvrig planarbeid i kommunen

En helhetlig ROS-analyse har også betydning for øvrig planlegging i kommunen, og for hvilke mål, prioriteringer og tiltak som iverksettes. Ifølge Sivilbeskyttelsesloven skal ROS-analysen legges til grunn ved utarbeiding av planer etter Plan- og bygningsloven. Funn i analysen som krever handling skal inn i en tiltaks-/beredskapsplan. Utløser tiltaket kostnader i form av investeringer skal det fremmes for politiske organ, slik at investeringene legges inn i økonomiplan og prioriteres i budsjettbehandling.

2. Særtrekk ved Lebesby kommune med betydning for analysen

I dette kapitlet drøftes trekk ved Lebesby kommune som anses å ha betydning for risiko- og sårbarhetsbildet i kommunen.

2.1. Stor kommune, spredt bosetting

Lebesby kommune er med sine 3458 km² landets åttende største kommune. Regner vi med sjøarealene er vi Norges fjerde største kommune med vel 5700 km². Ved utgangen av 2. kvartal 2022 hadde Lebesby 1223 innbyggere. Bosettingen er relativt spredt. Vel 900 er bosatt i tettstedet Kjøllefjord, som er kommunesenteret. Resten er i stor grad fordelt på Dyfjord, Bekkarfjord, Lebesby, Kunes og Veidnes. Avstanden mellom Kjøllefjord på Nordkynhalvøya og Veidnes på vestsiden av Laksefjorden er på 265 km. Store avstander er en beredskapsmessig utfordring.

2.2. Værutsatt kystkommune

Med sin beliggenhet på Finnmarkskysten er spesielt de ytre delene av kommunen svært værutsatt. Værmessige hendelser hindrer ofte trafikal ferdsel og kommunikasjon mellom Nordkynhalvøya og fastlandet. Fylkesvei 888 Bekkarfjord-Hopseidet er bindeleddet mellom ytre og indre deler av kommunen, og er ofte kolonnekjørt eller midlertidig stengt i vinterhalvåret.

2.3. Skredrisiko

Kommunesenteret Kjøllefjord er omkranset av til dels bratte fjell, med bebyggelse tett inntil fjellsidene. Noen av fjellskråningene rundt tettstedet er sikret ved hjelp av rasgjerder. Også i Dyfjord er det bebyggelse inntil bratte fjellsider.

En del veistrekninger i kommunen er utsatt for ras. Dette gjelder særlig veipartier i Oksevågdaalen, Bekkarfjord og Dyfjord. Deler av veien til Dyfjord er også utsatt for utrasing i sjø. I perioden siden forrige revisjon er det gjort en del sikringstiltak langs fylkesveiene i kommunen, blant annet i Oksevågdaalen og på strekningen mot Dyfjord. Så langt har rassikring langs fylkesveien mellom Bekkarfjord og Lebesby ikke blitt prioritert.

2.4. Sårbar infrastruktur

Stort areal, spredt bosetting og mye vær skaper utfordringer for samferdsel og infrastruktur i kommunen. Transport på landeveien og langs farleder, elektronisk kommunikasjon og kraftforsyning er grunnleggende samfunnsfunksjoner som kan bli rammet.

Kommunen er sårbar når veier av ulike årsaker er uframkommelige. Mangel på alternative traséer kan utfordre ferdsel og kommunikasjon ved skredfare eller ulykker langs vei.

Svikt i elektronisk kommunikasjon (telefoni og internett) er en annen stor utfordring, som inntreffer til stadighet. I tillegg til at kontakten til nødetater faller ut, kan slike hendelser lamme samfunnet og slå ut grunnleggende tjenester som banktjenester og kortbruk, postlevering og drivstoffpumper.

I forbindelse med at Lebesby kommune har satset tungt på oppbygging av velferdsteknologi har det vært viktig å også vurdere de beredskapsmessige sidene av satsingen.

Det kan videre være krevende å sørge for stabil strømleveranse til alle kunder rundt om i kommunen når uværet herjer. Strømforsyningen settes stadig på prøve under uværsperioder og ekstremværehendelser. Fokus på vedlikehold av linjenettet og rask utrykning når uhellet er ute er to tiltak som bidrar til å redusere sårbarheten i kraftforsyningen.

2.5. Næringsliv «der naturen rår»

Nordkyn – der naturen rår, er slagordet til Visit Nordkyn som markedsfører og utvikler vår region som reiselivsdestinasjon. Turisme er i vekst, og reiselivsnæringen på Nordkyn har de siste årene fått et solid løft. Flere lokale aktører tilbyr opplevelser og produkter til både hurtigrutepassasjerer og andre turister, og jobber aktivt med å få flere turister til Nordkyn.

Opplevelsesturisme i røffe og til dels øde omgivelser stiller store krav til lokale reiselivsaktører når det gjelder å planlegge for sikkerheten til sine ansatte og kunder. Dessverre har det skjedd flere ulykker innenfor reiselivet på Nordkyn, med alvorlig skade eller dødsfall som resultat.

Det er et mål å øke turismen lokalt, og ett mulig satsingsområde som har vært nevnt er cruiseturisme. Under pandemiårene har ikke dette fått samme fokus som tidligere, men en eventuell økning i cruisetrafikk kan stille oss overfor potensielt store beredskapsmessige utfordringer. Gjennom Nordkappregionen havn og i samarbeid med Nordkapp og Porsanger ble det for noen år siden utarbeidet en felles ROS-analyse for cruisetrafikk i regionen. Her kom det fram hvilke utfordringer kommunene vil ha dersom en større uønsket hendelse skulle oppstå.

Lebesby er en oppdrettskommune, med både landbaserte smoltbedrifter og sjøbasert lakseoppdrett. Næringa har vært i vekst de siste årene både på land og i sjø. I et beredskapsperspektiv kan ulykker i næringen som merdhavari og rømning utgjøre en miljørisiko.

2.6. Klima i endring

Det er usikkert hvilke konsekvenser klimaendringer kan komme til å få for kommunen, men klimastudier gir noen indikasjoner på hvilke endringer vi kan vente oss.

Ifølge Klimaprofil for Finnmark er det sannsynlig at klimaet i Lebesby i fremtiden vil preges av økte temperaturer, spesielt på vinteren¹. Temperaturendringer kan få konsekvenser for økosystemer både på land og i havet. Vekstsesongen ventes å øke, spesielt langs kysten. Samtidig har et varmere klima i nord allerede ført til at bjørkeskogen i Finnmark over flere år er blitt angrepet av lauvmakk, noe som i ytterste konsekvens kan føre til at skogen dør. Slike endringer i vegetasjon kan få store konsekvenser både for fauna, friluftsliv, reindrift og reiseliv.

I havet kan temperaturendringer medføre endrede vandringsmønstre og artssammensetning. Dette kan tenkes å gi muligheter i form av høsting av nye arter. Samtidig kan endringer i vandringsmønster tvinge den lokale fiskeflåten lenger ut på fiskefeltene, med den økte risikoen dette innebærer.

Det forventes et vinterklima med flere smelteepisoder og temperaturvariasjoner rundt 0 grader, noe som bidrar til økt risiko for glatt og isete føre. Samtidig forventes hyppigere og mer intens nedbør til alle årstider. Økt nedbør kan påvirke flomrisiko, spesielt i små vassdrag og i tettbygde strøk i form av overvann. Det kan også tenkes at mer og kraftigere nedbør kombinert med temperatursvingninger rundt 0 grader kan øke risikoen for frostsprengning i fjell og påfølgende steinsprang/-skred.

Havnivåstigning og stormflo er andre virkninger av klimaendringer som kan få konsekvenser for kommunen, og som det er viktig å ta hensyn til i arealplanleggingen. I november 2018 lanserte Kartverket et nytt kartverktøy som viser hvordan kystområder kan bli berørt av havnivåstigning og stormflo – og hvordan klimaendringer er ventet å påvirke utviklingen. I DSBs temaplan *Havnivåstigning og stormflo* (2016) beregnes forventet havnivåstigning som følge av klimaendringer fram mot 2100. Her anbefales det at Lebesby i sin arealplanlegging tar høyde for at havnivået kan stige med 76 cm frem mot 2100.

¹Klimaprofil for Finnmark – et kunnskapsgrunnlag for klimatilpasning. Norsk Klimaservicesenter (2021).

3. Prosess og metode

Forrige helhetlige ROS-analyse for Lebesby kommune ble vedtatt i 2019, for perioden 2019-2022.

Kommunestyret vedtok i juni 2022 (PS 40/22) å igangsette revisjon av helhetlig ROS.

Analysearbeidet er i stor grad lagt opp etter *Veileder for helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen* (2014) fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, med noen lokale tilpasninger.

Etter merknad fra Statsforvalteren våren 2022 i forbindelse med tilsyn av kommunens beredskapsarbeid, er hendelsene pandemi og atomulykke tatt med i helhetlig ROS. Disse var tidligere holdt utenfor, da det allerede fantes en smittevernplan (inkludert pandemi) og plan for atomberedskap. Sistnevnte er under revisjon høsten 2022.

3.1. Begrepsavklaringer

I arbeidet med helhetlig ROS benyttes en del begreper:

Risiko er en vurdering av hvor sannsynlig det er at en hendelse vil inntreffe, hva konsekvensene kan komme til å bli, og usikkerhet knyttet til disse vurderingene.

Sannsynlighet er et mål på hvor trolig vi mener det er at en hendelse vil inntreffe, innenfor et gitt tidsrom, basert på vår bakgrunnskunnskap.

Vurdering av risiko og sannsynlighet gjøres på bakgrunn av erfaring, forutsetninger, antakelser og god eller begrenset kunnskap.

Sårbarhet sier noe om evnen samfunnet har til å håndtere en uønsket hendelse, det vil si i hvilken grad samfunnsviktige systemer vil få problemer med å opprettholde eller gjenoppta sin virksomhet i forbindelse med en uønsket hendelse.

Kritiske samfunnsfunksjoner er grunnleggende menneskelige behov som samfunnet må opprettholde for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet – som mat, drikke, husly, varme og helsetjenester.

Forebyggende tiltak er tiltak for å minske muligheten for at en uønsket hendelse vil oppstå, det vil si å sette inn mottiltak mot årsakene til hendelsene.

Skadereduserende tiltak er tiltak for å minske konsekvensene av en uønsket hendelse.

3.2. Gjennomføring

Planlegging og forberedelser til analysearbeidet ble utført av prosessleder (kommuneplanlegger) og en arbeidsgruppe bestående av fem representanter fra sentraladministrasjon, helse og omsorg, havn/landbruk, teknisk og opplæring.

Deltakere

Selve analysen ble gjennomført med medvirkning fra kommunale etater og andre relevante instanser. Vi inviterte bredt til et heldags arbeidsmøte, både internt i kommunale etater, blant nødetatene, i næringsliv og ellers.

Følgende aktører har deltatt i analysearbeidet:

Lebesby kommune:	Antall	Andre aktører:	Antall
Sentraladministrasjon	3	Ambulanse	3
Teknisk etat/brannvesen	3	Politi	1
Opplæring	1	Lebesby akutthjelp	2
Næring (landbruk/havn)	1	Sivilforsvar/Røde Kors	2
Helse og omsorg	2	Nordkyn Kraftlag	1
Politisk (ordfører)	1	Salmar	1

Gruppearbeid

I arbeidsmøtet ble analysen gjennomført som gruppearbeid. Deltakerne ble delt inn i tre arbeidsgrupper. Gruppene fikk ansvar for å analysere hver sine risikoområder, i hovedsak basert på DSBs hendelsestyper:

1: Naturhendelser	2: Store ulykker	3: Tilsiktede hendelser
Ekstremvær	Brann	Terrorhandlinger
Flom	Forurensning	Kriminelle handlinger
Ras/skred	Transportulykker	Digital kriminalitet
Strømbrudd	Eksplisjonsulykker	Savnede personer
Bortfall av ekom	Vannforsyning	

Gruppene stod fritt til å inkludere andre hendelser de mente var relevante for kommunen.

Trinn i analysen

Analysen ble gjennomført i tre trinn, der arbeidet gradvis ble snevret inn og spisset mot hendelser man mener er de mest relevante for Lebesby kommune. Alle dokumenter og skjema benyttet i de ulike trinnene ligger i vedlegg 3-6.

Trinn 1: Grovkartlegging av uønskede hendelser

Analysearbeidet startet med en åpen fase, der gruppene tok for seg sine risikoområder og noterte ned alle tenkelige uønskede hendelser. Deretter møttes gruppene for en felles gjennomgang av grovkartleggingen, for å sammenligne og for å sørge for at alle potensielle hendelser var tatt med.

Trinn 2: Klassifisering i risikomatrix

Hver hendelse identifisert i trinn 1, ble så klassifisert og systematisert i en fargekodet risikomatrix. Klassifiseringen var basert på vurdert sannsynlighet for at hendelsen skulle inntreffe i kommunen, og hvor alvorlige konsekvensene kan tenkes å bli.

Basert på alvorlighetsgrad ble hver hendelse klassifisert som enten grønn, gul eller rød.

	Høy sannsynlighet og/eller svært alvorlig konsekvens
	Lav eller middels sannsynlighet og/eller ubetydelig/liten konsekvens
	Svært lav sannsynlighet og ubetydelig/svært liten konsekvens

Grønne hendelser er det ikke nødvendig å analysere videre. Gule hendelser ligger i grenseland og det skal vurderes om disse bør analyseres nærmere. Røde hendelser skal tas med videre i analysen. Vedlegg 5 viser matrisen med fargekoder.

Trinn 3: Hendelser utvalgt for nærmere analyse

I trinn 3 ble det gjennomført en detaljert finanalyse av hendelsene med størst alvorlighetsgrad. Formålet var å vurdere alle sider ved hendelsen, herunder blant annet hvilke konsekvenser hendelsen kan få for ulike samfunnsverdier: liv og helse, samfunnskritiske funksjoner, kommunal drift, miljø, samt materielle verdier. Videre skulle gruppene beskrive eksisterende tiltak for å

redusere risiko og sårbarhet knyttet til hendelsen, i tillegg til å foreslå nye tiltak. Skjemaet som ble benyttet er gjengitt i vedlegg 6.

Oppfølging i etterkant av arbeidsmøtet

I etterkant av arbeidsmøtet ble analysen sammenstilt og deretter vurdert av prosessleder og styringsgruppa, bestående av rådmann og sektorledere i tillegg til service- og personalleder, som er kommunens beredskapskontakt. Styringsgruppa så på klassifiseringen av hendelsene, og valgte å justere risiko for noen hendelser. I tillegg ble det lagt til noen nye tiltak. To hendelser (pandemi og atomulykke) var ikke tatt med i finanalyserunden, disse ble analysert av styringsgruppa. Til sist gjennomgikk styringsgruppa forslag til tiltak. Dette innebar en vurdering av hvordan analysen skal følges opp – hvilke tiltak som skal settes i tiltakslisten, hvilke tiltak som skal følges opp på annen måte, ansvarsfordeling, tidsfrister og kostnader.

Analyse og tiltaksliste ble gjennomgått i møte med beredskapsrådet i oktober 2022.

4. Risiko- og sårbarhetsanalyse av Lebesby kommune

Nedenfor oppsummeres hovedfunnene i analysen. Alle vurderinger, analyser og dokumentasjon av prosessen som ikke er gjengitt i denne rapporten, er tilgjengelig på F:\FELLES FOR ALLE\ i mappen Beredskap, samt i elektronisk arkiv (sak 22/416). Alle finanalyser er samlet i eget dokument, som er tilgjengelig på samme sted.

4.1. Uønskede hendelser

Følgende potensielle uønskede hendelser er blitt identifisert og risikovurdert:

Stein/snø/jord hvor mennesker er involvert
Nødnett
Telekom/ekom utfall
Større brann i institusjon, folkerike bygg, industri Eksplosjon
Forurensning av vann/utmark/sjø Luftforurensning
Bygningskollaps, infrastruktur
Skipsulykker
Større trafikkulykker
PLIVO skole/barnehage
PLIVO barnevern/nav/lege/sykehjem/omsorgsbasis (offentlig kontor)
Savnet: på land, fjell (individ)
Pandemi, naturlig
Orkan/storm
Langvarig strømutfall
Brudd på vannforsyning
Store arrangement (terror, tilsiktede hendelser)
Trussel mot ytringsfrihet og folkevalg
IKT-angrep (sikkerhet)
Savnet: på land, fjell (gruppe)
Atomhendelse
Vulkanutbrudd eksternt som påvirker oss
Stormflo
Hundreårsflom/-bølge
Lynnedslag
Bråsmelting/styrtregn
Lyng og skogbrann
Meteoritt lokalt
Stein/snø/jordras over infrastruktur
Stein/snø/jordras over bebyggelse
Stort snøfall
Store oljeutslipp sjø
Flystyrt

Angrep på infrastruktur, kommunikasjon
Krig
Tilsiktet flystyrt
Savnet: på sjø (individ)
Savnet: på sjø (gruppe)
Pandemi, tilsiktet
Vulkanutbrudd lokalt
Jordskjelv
Økt havnivå over tid
Golfstrømmen endrer kurs
Ferskvannsnivået synker

Etter analysearbeidet sitter vi igjen med en liste på 43 hendelser.

Fem hendelser ble klassifisert som grønn, som betyr at risiko er vurdert som så liten at det ikke er ansett å være nødvendig med ytterligere analyse. 26 hendelser ble vurdert som gul, 8 av disse ble tatt med videre til finanalysen. Disse er markert med skravur i tabellen over. De resterende 12 hendelsene ble vurdert som røde, og ble tatt med videre til finanalysen.

4.2. Vurdert sannsynlighet og konsekvens

De røde og utvalgte gule hendelsene klassifiseres ulikt når det gjelder sannsynlighet og konsekvens. Noen hendelser er vurdert å være svært sannsynlig, mens konsekvensen av hendelsen varierer. Andre hendelser er vurdert å være mindre sannsynlig, men der konsekvensen, hvis hendelsen likevel skulle inntreffe, vil kunne bli svært alvorlig. Matrisen under viser fordelingen av hendelser i finanalysen basert på sannsynlighet og konsekvens. For nærmere beskrivelse av sannsynlighets- og konsekvenskategorier, se vedlegg 4.

Sannsynlighet	Konsekvens				
	Ubetydelig (1)	En viss fare (2)	Farlig (3)	Kritisk (4)	Katastrofalt (5)
Svært høy (5)	Langvarig strømutfall	Brudd på vannforsyning Orkan/storm	Bortfall av nødnett	Skred mot mennesker Telekom/ekomutfall Vann/luftforurensning	Større brann
Høy (4)		Trussel mot ytringsfrihet		PLIVO offentlig kontor Savnet på land (individ)	Pandemi
Middels (3)			IKT-angrep		
Lav (2)				Savnet på land (gruppe)	Bygningskollaps Skipsulykker Større trafikkulykker PLIVO skole/barnehage
Svært lav (1)					Atomhendelse PLIVO store arrangement

4.3. Forslag til tiltak

Til sammen ble det foreslått nærmere 50 forebyggende eller skadereduserende tiltak. De foreslåtte tiltakene er gjennomgått og vurdert av styringsgruppa. Alle forslag til tiltak, samt styringsgruppas vurderinger, er presentert i *Vedlegg 8 Forslag til tiltak og behandling i styringsgruppa*.

5. Oppfølging av risiko- og sårbarhetsanalysen

Tiltakslisten fra forrige helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse er gjennomgått og vurdert. Mange av tiltakene er gjennomført eller påbegynt. Status for oppfølging er gjengitt i vedlegg 7. Tiltak som ikke er gjennomført skal vurderes videreført i ny plan.

5.1. Mål for sikkerhets- og beredskapsarbeidet i Lebesby kommune

Ifølge § 3 i forskrift om kommunal beredskapsplikt skal kommunen på bakgrunn av den helhetlige ROS-analysen utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av sikkerhets- og beredskapsarbeidet.

Overordnet mål

Lebesby kommune skal ha oppdaterte ROS-analyser og beredskapsplaner som er kjent blant de ansatte, for å sikre målrettet og hensiktsmessig innsats i arbeidet med samfunnsikkerhet og beredskap.

Resultatmål

- Planlagte tiltak skal iverksettes innen tidsfristene
- Helhetlig ROS skal gjennomgås årlig
- Plan for kriseledelse skal oppdateres årlig
- Kommunens kriseledelse skal gjennomføre øvelser årlig
- Andre overordnede beredskapsplaner skal gjennomgås jevnlig
- Ansatte skal informeres om relevant planverk på beredskapsområdet, herunder informasjon om planlagte tiltak, oppdateringer og øvelser
- Det skal avholdes halvårlige møter i beredskapsrådet

5.2. Plan for oppfølging av helhetlig ROS 2023-2026

Hendelse	Tiltak	Ansvar for oppfølging	Tidsfrist	Kostnad	Merknader
Diverse – tiltakskort	Oppdatere/utarbeide tiltakskort	Kriseledelse	2023		Videreførte tiltak fra forrige ROS
Diverse - egenberedskap	Følge opp nasjonal egenberedskapsuke lokalt, herunder informasjonsmøte høst 2022	Rådmann m. fl.	2022		Viderefremidling av råd om egenberedskap, inkludert råd til befolkning om egenbeskyttelse ved atomhendelse.
Skred	Kompetanseheving/kursing i skredvurdering av kommunalt ansatte	Teknisk	ROS-periode	Ukjent	Videreført tiltak fra forrige ROS
Utfall kommunikasjon	Utarbeide infoskriv til kommunens nettside (beredskap): satellittelefoner, nødnetradio i bygdene, mm.	Kriseledelse	2023		
Utfall kommunikasjon	Ny satellittelefon til bygda Veidnes	Beredskapskontakt	2022	20000	Telefon er bestilt våren 2022
Utfall kommunikasjon	Utarbeide skriftlige rutiner for opplæring i bruk av satellittelefon	Servicekontor	2023		Innføre rutiner ifm. valgoppgaver i bygdene
Ekstremvær	Etablere skriftlige rutiner for sjekk og etterfylling av diesel for aggregat	Teknisk	2023		
Manglende melding til nødetater	Adressemerking av kommunale boliger	Teknisk sjef	2023		Videreført tiltak fra forrige ROS

Litteraturliste

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2014). *Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen.*

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (flere årstall). *Nasjonalt risikobilde, diverse rapporter.*

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2016). *Havnivåstigning og stormflo.*

Lebesby kommune (2019). *Risiko- og sårbarhetsanalyse.* Rapport med tiltaksplan 2019-2022.

Lebesby kommune (2022). *Kommunal plan for kriseledelse.* Sist justert januar 2022.

Lovdata. *Forskrift om kommunal beredskapsplikt.*

Lovdata. *Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven).*

Norsk Klimaservicesenter (2021). *Klimaprofil Finnmark.*

Statsforvalteren i Troms og Finnmark (2022). *FylkesROS for Troms og Finnmark 2022-2025.*

Vedlegg

Vedlegg 1 Kommunal beredskapsplikt i lov og forskrift

LOV 2010-06-25 nr. 45:

LOV OM KOMMUNAL BEREDSKAPSPLIKT, SIVILE BESKYTTELSESTILTAK OG SIVILFORSVARET (SIVILBESKYTTELSESLOVEN)

KAPITTEL V. KOMMUNAL BEREDSKAPSPLIKT

§ 14. Kommunal beredskapsplikt – risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, herunder ved utarbeiding av planer etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalysen.

§ 15. Kommunal beredskapsplikt – beredskapsplan for kommunen

Med utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsanalysen etter § 14 skal kommunen utarbeide en beredskapsplan.

Beredskapsplanen skal inneholde en oversikt over hvilke tiltak kommunen har forberedt for å håndtere uønskede hendelser. Som et minimum skal beredskapsplanen inneholde en plan for kommunens kriseledelse, varslingslister, ressursoversikt, evakueringsplan og plan for informasjon til befolkningen og media.

Beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum én gang per år. Kommunen skal sørge for at planen blir jevnlig øvet.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om beredskapsplanens innhold og øvrige krav etter denne bestemmelsen.

FORSKRIFT OM KOMMUNAL BEREDSKAPSPLIKT

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.

§ 2. Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal forankres i kommunestyret.

Analysen skal som et minimum omfatte:

- a. eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen.
- b. risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen.
- c. hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre.
- d. særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur.
- e. kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har intruffet.
- f. behovet for befolkningsvarsling og evakuering.

Kommunen skal påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalysen.

Der det avdekkes behov for videre detaljanalyser skal kommunen foreta ytterligere analyser eller oppfordre andre relevante aktører til å gjennomføre disse. Kommunen skal stimulere relevante aktører til å iverksette forebyggende og skadebegrensende tiltak.

§ 3. Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

På bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen:

- a. utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet.
- b. vurdere forhold som bør integreres i planer og prosesser etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).

§ 4. Beredskapsplan

Kommunen skal være forberedt på å håndtere uønskede hendelser, og skal med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen utarbeide en overordnet beredskapsplan. Kommunens overordnede beredskapsplan skal samordne og integrere øvrige beredskapsplaner i kommunen. Den skal også være samordnet med andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner.

Beredskapsplanen skal som et minimum inneholde:

- a. en plan for kommunens kriseledelse som gir opplysninger om hvem som utgjør kommunens kriseledelse og deres ansvar, roller og fullmakter, herunder hvem som har fullmakt til å bestemme at kriseledelsen skal samles.
- b. en varslingsliste over aktører som har en rolle i kommunens krisehåndtering. Kommunen skal informere alle som står på varslingslisten om deres rolle i krisehåndteringen.
- c. En ressursoversikt som skal inneholde opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører ved uønskede hendelser. Kommunen bør på forhånd inngå avtaler med relevante aktører om bistand under kriser.
- d. evakueringsplaner og plan for befolkningsvarsling basert på den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen.
- e. plan for krisekommunikasjon med befolkningen, media og egne ansatte.

Beredskapsplanen kan utarbeides som en handlingsdel til kommunedelplanen i henhold til plan- og bygningsloven.

§ 5. Samarbeid mellom kommuner

Der det er hensiktsmessig bør det etableres samarbeid mellom kommuner om lokale og regionale løsninger av forebyggende og beredskapsmessige oppgaver, med sikte på best mulig utnyttelse av de samlede ressurser. Hver kommune skal ha en egen beredskapsplan og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i henhold til forskriften.

§ 6. Oppdatering/revisjon

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Kommunens beredskapsplan skal til enhver tid være oppdatert, og som et minimum revideres en gang pr. år. Av planen skal det fremgå hvem som har ansvaret for oppdatering av planen og når planen sist er oppdatert.

§ 7. Øvelser og opplæring

Kommunens beredskapsplan skal øves hvert annet år. Scenarioene for øvelsene bør hentes fra kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse. Kommunen skal øve sammen med andre kommuner og relevante aktører der valgt scenario og øvingsform gjør dette hensiktsmessig.

Kommunen skal ha et system for opplæring som sikrer at alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering har tilstrekkelige kvalifikasjoner.

§ 8. Evaluering etter øvelser og uønskede hendelser

Kommunen skal etter øvelser og uønskede hendelser evaluere krisehåndteringen. Der evalueringen gir grunnlag for det skal det foretas nødvendige endringer i risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsplaner.

§ 9. Dokumentasjon

Kommunen skal kunne dokumentere skriftlig at forskriftens krav er oppfylt.

§ 10. Tilsyn

Statsforvalteren fører tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter etter denne forskriften. Tilsynet skal følge bestemmelsene i kommuneloven kapittel 30.

Vedlegg 2 Politisk vedtak om revisjon av helhetlig ROS i Lebesby kommune

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret

Møtedato: 14.06.2022

Sak: PS 40/22

Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 22/416

Tittel: SAKSPROTOKOLL - HELHETLIG ROS 2023-2026

Behandling: Som innstilling. *Enstemmig vedtatt.**

Vedtak:

1. Lebesby kommunestyre vedtar å starte revisjon av Lebesby kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse.
2. Lebesby kommunestyre vedtar følgende mandat for arbeidet:

Prosjektgruppa gis mandat til å utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Lebesby kommune og dokumentere resultatet fra arbeidet i en rapport. Basert på den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal det utarbeides en tiltaksplan for oppfølging i kommunens plan-, økonomi- og budsjettarbeid. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal imøtekomme kravene i lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven), og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Formål

Formålet med den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er å:

- gi en oversikt over risiko- og sårbarhetsforhold i kommunen, og hvordan de påvirker kommunen
- avdekke sårbarhet og gjensidige avhengigheter
- foreslå tiltak for hvordan risiko og sårbarhet kan reduseres og håndteres
- plassere ansvar for oppfølging av det enkelte tiltak innad i kommuneadministrasjonen, samt sette tidsfrist for når tiltaket skal igangsettes
- gi planleggingsgrunnlag og beslutningsstøtte i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Organisering, roller og ansvar

- Oppdragsgiver og eier av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er kommunens ledelse
- Rådmann og sektorledere utgjør styringsgruppa og utpeker prosjektleder og deltakere i en prosjektgruppe, som har ansvar for planlegging og gjennomføring av helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse
- Relevante offentlige og private aktører skal inviteres med i revisjonsarbeidet.
- Styringsgruppa skal sammen med prosjektleder gjennomgå analyseresultatet og foreslå tiltaksplan
- Kommunens ledelse har ansvar for å fremme den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen for kommunestyret og følge opp tiltaksplan

Tidsplan

Prosjektet starter opp i september 2022, endelig helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for 2023-2026 skal legges frem for kommunestyret i første halvår 2023.

3. Kostnader forbundet med rullering av helhetlig ROS belastes sentraladministrasjonen.

Vedlegg 3 Grovkartlegging – trinn 1

Gruppe:													
			Dagens beredskap:	Sannsynlighet for at hendelsen vil inntreffe					Hvor alvorlig vil konsekvensene være?				
Nr	Hendelse	Årsaker til at hendelsen inntreffer	Hvilke tiltak finnes allerede?	Svært lav	Lav	Middels	Høy	Svært høy	Ubetydelige	En viss fare	Farlig	Kritisk	Katastrofale

Vedlegg 4 Avklaring av begreper i arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser

Sannsynlighetskategorier

Svært lav	Lav	Middels	Høy	Svært høy
1 gang i løpet av 50-100 år, eller sjeldnere	1 gang i løpet av 30-50 år	1 gang i løpet av 15-30 år	1 gang i løpet av 5-15 år	1 gang i løpet av en ROS-periode (4 år), eller oftere

Kritiske samfunnsfunksjoner

Ifølge DSB:

- Forsyning av mat og medisiner
- Ivaretagelse av behov for husly og varme
- Forsyning av energi
- Forsyning av drivstoff
- Tilgang til elektronisk kommunikasjon
- Forsyning av vann og avløpshåndtering
- Fremkommelighet for personer og gods
- Oppfølging av særlig sårbare grupper*
- Nødvendige helse- og omsorgstjenester
- Nød- og redningstjeneste
- Kommunens kriseledelse og krisehåndtering

* Særlig sårbare grupper kan for eksempel være personer med nedsatt funksjonsevne, fremmedspråklige, barn, personer uten særlig nettverk eller tilreisende.

På grunn av den store kompleksiteten og integrasjonen kan dagens samfunn hemmes sterkt dersom det oppstår svikt i en eller noen få vitale samfunnsviktige funksjoner. Hvis for eksempel strømforsyningen i en kommune skulle falle ut over en periode på flere uker, ville dette få åpenbare konsekvenser for produksjon, distribusjon og en rekke offentlige funksjoner.

Konsekvenskategorier

Begrep	Liv og helse	Kritiske samfunnsfunksjoner	Kommunal drift, produksjon og tjenesteyting	Miljø (natur-/kulturmiljø)	Materielle verdier/økonomiske tap
Ubetydelig	Ingen personskade. Ikke sykefravær	Ingen påvirkning på samfunnsviktige funksjoner, kun ubetydelig svikt i for eksempel postgang, fremkomst på veier, kraftforsyning. Svikt mindre enn 1 dag.	Deler av kommunal drift, produksjon og tjenesteyting settes midlertidig ut av drift. Ingen personskader, kun mindre forsinkelser. Ikke behov for reservesystemer.	Ingen forurensing av omgivelsene. Ingen skader på kulturmiljø/-minner.	Ingen påviselig skade på bygning og kun ubetydelig skade på drifts- eller produksjonsmidler. Produksjonsstans i mindre enn 1 uke.
En viss fare	Skade som fører til kortere sykefravær	Mindre lokal svikt i samfunnsviktige funksjoner som kraftforsyning. Liten fremkommelighet på veier i enkelte områder. Svikt 1-2 dager.	Deler av kommunal drift settes midlertidig ut av drift. Kan føre til skader dersom det ikke finnes reservesystemer/alternativer.	Mindre «uregelmessighet» som påviselig ikke forårsaker skader på dyreliv eller flora. Begrensede skader på kulturmiljø/-minner.	Mindre lokal skade på bygning, ikke umiddelbart behov for utbedring. Produksjonsstans i 1 - 3 uker
Farlig	En alvorlig personskade eller sykefravær på flere	Alvorlig svikt i funksjoner som veier, kraftforsyning og telekommunikasjon. I enkelte områder har befolkningen ikke kontakt med omverden. Svikt 3-7 dager.	Kommunale drift, produksjon og tjenesteyting settes ut av drift i flere døgn.	Utslipp til vann, luft eller jord som kan forårsake lokale uregelmessigheter. Noe skader på kulturmiljø/-minner.	Alvorlige skader på bygninger eller viktige maskiner. Produksjonsstans fra 3 uker til 3 mnd.
Kritisk	Kan resultere i dødsfall, alvorlige skader og kritiske situasjoner for alvorlig syke	Kritisk for produksjon, distribusjon og driften av en rekke offentlige og private funksjoner. Svikt fra 1 uke til en mnd.	Kommunal drift, produksjon og tjenesteyting settes ut av drift over lengre tid. For eksempel store problemer med tilgang på forsyninger og helsetjenester. Andre avhengige systemer rammes midlertidig.	Utslipp til vann luft eller jord som kan forårsake lokale skader. Ganske store skader på kulturmiljø/-minner.	Tap av- eller kritisk skade på bygninger eller viktige maskiner. Produksjonsstans fra 3 mnd. til 1 år.
Katastrofalt	Kan føre til en rekke dødsfall	Omfattende konsekvenser for produksjon, distribusjon og en rekke offentlige og private funksjoner. Ingenting fungerer, hverken telefon, pc, bankfunksjoner, kraftforsyning, vannforsyning osv. Svikt over 1 mnd.	Storparten av kommunal drift, produksjon og tjenesteyting blir satt ut av drift for en svært lang periode.	Utslipp til vann, luft eller jord som kan forårsake varige skader. Svært store skader på kulturmiljø/-minner.	Fullstendig materielle skader. Produksjonsstans i over 1 år.

Vedlegg 5 Risikomatrise – trinn 2

Matrisen gir et bilde av hvilken grad av risiko de forskjellige uønskede hendelser representerer. Hver hendelse plasseres i en rute basert på vurdering av sannsynlighet og konsekvens.

Grønn = akseptabel risiko
Gul = risikonivå «på grensen»
Rød = uakseptabel risiko

Sann- synlighet	Konsekvenser				
	Ubetydelige	En viss fare	Farlig	Kritisk	Katastrofale
Svært høy	Gul	Gul	Rød	Rød	Rød
Høy	Gul	Gul	Gul	Rød	Rød
Middels	Grønn	Gul	Gul	Gul	Rød
Lav	Grønn	Grønn	Gul	Gul	Rød
Svært lav	Grønn	Grønn	Gul	Gul	Gul

Vedlegg 6 Finanalyse – trinn 3

	Gruppe:	Hendelse nr:	Hendelse:			
Beskrivelse av uønsket hendelse						
Årsak til hendelse						
Beskriv eksisterende tiltak						
SANNSYNLIGHETSVURDERING						
Sannsynlighet for at hendelsen vil inntreffe	Svært lav	Lav	Middels	Høy	Svært høy	Begrunnelse for sannsynlighet
SÅRBARHETSVURDERING						
Hvordan påvirker ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer hverandre?	<i>Hvilke kritiske samfunnsfunksjoner blir berørt? Hvordan påvirkes kommunens håndteringsevne? Kan hendelsen føre til at andre uønskede hendelser inntreffer? (eks: ekstremvær -> strømbrydd)</i>					
KONSEKVENSVURDERING						
Samfunnsverdi	Konsekvensgrad					Beskrivelse av konsekvens
	Ubetydelig	En viss fare	Farlig	Kritisk	Katastrofal	
Liv og helse						
Samfunnskritiske funksjoner						
Kommunal drift, produksjon og tjenesteyting						
Miljø (natur-/kulturmiljø)						
Materielle verdier/økonomiske tap						
Samlet beskrivelse av konsekvens						
Utløser hendelsen behov for befolkningsvarsling?	<i>Hensikten med befolkningsvarsling er å redusere konsekvensene ved å nå raskt ut til de som er/kan bli berørt</i>					
Utløser hendelsen behov for evakuering? Hvis ja, hvor mange?	<i>Hensikten med evakuering er å få berørte personer i sikkerhet og sørge for grunnleggende behov</i>					
Usikkerhet (se forklaring på neste side)	Høy		Begrunnelse			
	Lav					
Styrbarhet (se forklaring på neste side)	Høy		Begrunnelse			
	Middels					
	Lav					
TILTAK						
Forslag til tiltak						

Sannsynlighetskategorier

Svært lav	Lav	Middels	Høy	Svært høy
1 gang i løpet av 50-100 år, eller sjeldnere	1 gang i løpet av 30-50 år	1 gang i løpet av 15-30 år	1 gang i løpet av 5-15 år	1 gang i løpet av en ROS-periode (4 år), eller oftere

Usikkerhet

Knytter seg til om, og eventuelt når, en bestemt uønsket hendelse vil inntreffe og hva konsekvensene av denne hendelsen vil bli.

Usikkerheten vurderes som **høy** hvis en eller flere av følgende betingelser er oppfylt:

- Relevante data og erfaringer er utilgjengelige eller upålitelige
- Hendelsen som analyseres er dårlig forstått
- Det er uenighet i gruppa som gjør vurderingen

I motsatt fall vurderes usikkerheten som **lav**.

Styrbarhet

Høy	Kommunen kan kontrollere/styre
Middels	Kommunen kan påvirke
Lav	Kommunen kan ikke påvirke

Vedlegg 7 Status for oppfølging av helhetlig ROS 2019-2022

Hendelse	Tiltak	Ansvar for oppfølging	Tidsfrist	Kostnad	Merknader
Diverse	Utvikle informasjonsmateriell om lokal egenberedskap mm	Beredskapsrådet	2019		
Status 2022	<i>DSB har jevnlig kampanjer om egenberedskap rettet mot innbyggere, gjennom brosjyrer og medieoppslag. Kommunen viderefremidler denne informasjonen via nettside og gjennom sosiale medier. Vurderingen er at det ikke er behov for eget informasjonsmateriell utover dette. I forbindelse med egenberedskapsuka høsten 2022 planlegger kommunen et informasjonsmøte om kommunens beredskapsarbeid generelt, og informasjon om egenberedskap.</i>				
Diverse	Vurdering og prioritering av beredskaps-/samvirkeøvelser	Beredskapsrådet	2019		Gjennomgang bør gjøres årlig
Status 2022	<i>Det har ikke vært gjennomført beredskaps-/samvirkeøvelser i ROS-perioden. Vi har vært gjennom spesielle år med flere uønskede hendelser, i første rekke en global pandemi. Lokalt opplevde deler av kommunen et langvarig strømbuud over flere døgn vinteren 2021. Faktiske hendelser som disse har gitt kommunen og andre fersk erfaring med beredskapsarbeid og krisehåndtering. Selv om det ikke har vært gjennomført beredskapsøvelser i perioden 2019-2022, så har altså kommunen og kriseledelsen håndtert flere faktiske hendelser. Det er også gjort tiltak etter erfaringer fra hendelsene. Høsten 2022 deltok kommunen i en beredskapsøvelse tilknyttet Lerøys anlegg i Friarfjord.</i>				
Ras/skred	Følge opp rapport fra NGU	Teknisk sjef	2020	Uklart	
Status 2022	<i>Befaring/kartlegging av snøskjermer pågår, i regi av Teknisk. Utbedringsprosjekt lyses ut på anbud 2023.</i>				
Ras/skred	Kompetanseheving/kurs i skredvurdering	Teknisk sjef	2020	Uklart	
Status 2022	<i>Flere ansatte i kommunen har meldt seg på kurs de siste årene, men kursene har blitt avlyst pga. lav påmelding. Ikke gjennomført per høst 2022. Tiltak videreføres i ny plan.</i>				
Bortfall/svikt i telefoni, internett	Etablere avtaler om møteplasser i bygdene Veidnes og Kunes	Beredskapskontakt	2019		Ses i sammenheng med oppdatering av kriseplan Dialog med bygdebutikker
Status 2022	<i>Bygdebutikkene har informasjonsoppgaver på vegne av kommunen gjennom skriftlig samarbeidsavtale, herunder også beredskapsinformasjon. Behovet for faste møteplasser varierer noe fra sted til sted – i mange tilfeller vil det være tryggest å oppholde seg hjemme, og i små samfunn er det ofte uformelle rutiner for tilsyn. Innenfor helsesektoren praktiseres «nabohjelp», dvs. avtale med brukere med trygghetsalarm om å se til naboen og melde tilbake til dersom det er behov for hjelp.</i>				
Bortfall/svikt i telefoni, internett	Utarbeide egen kriseplan for Lebesby/Laksefjord ved kommunikasjonsutfall	Rådmann	1. kvartal 2019		
Status 2022	<i>Det er ikke utarbeidet egen kriseplan, men det er utpekt kontaktpersoner for lokal kriseledelse på Lebesby. Gjeldende plan for kriseledelse anses som dekkende.</i>				
Bortfall/svikt i telefoni, internett	Utpeke kontaktpersoner i bygdene som har ansvar for igangsetting av tiltak ved kommunikasjonsutfall	Rådmann/beredskapskontakt	2019		Ses i sammenheng med avtaler om møteplasser i bygdene (se punktet over). Kontaktpersoner bør være involvert i annet beredskapsarbeid (eks brannvesen).
Status 2022	<i>På Lebesby er det utpekt lokal kriseledelse, som trer inn på eget initiativ ved utfall av kommunikasjon. I bygdene er det ulik praksis for håndtering, i alle bygder er det ansatte i brannvesenet med nødnettradio. Unntaket er Dyffjord, der det ikke har lyktes så langt å rekruttere lokal brannstyrke.</i>				
Bortfall/svikt i telefoni, internett	Få på plass nødnettradio i alle bygder	Teknisk sjef	2020	30000	
Status 2022	<i>Organisert gjennom brannvesenet. Utført, med unntak av Dyffjord, hvor det er utfordrende å rekruttere lokal brannstyrke.</i>				
Bortfall/svikt i telefoni, internett	Etablere rutiner for vedlikehold og bruk av nødnettradio	Varabrannsjef /avdelingsleder beredskap	2019		
Status 2022	<i>Utført</i>				

Bortfall/svikt i telefoni, internett	Utarbeide rutiner for bruk av satellittelefon - regelmessig vedlikehold og testing av telefon - årlig oppdatering/kursing i bruk - utarbeide enkel brukerveiledning som oppbevares ved telefonen	Beredskaps-kontakt	2019		Satelittelefon på Lebesby skal alltid være i bygda. Helse og omsorg må eventuelt investere i egen satellittelefon for bruk på reise/hjemmebesøk
Status 2022	<i>Det er gjennomført opplæringsrunde i bygdene. Det skal lages skriftlige rutiner for jevnlig opplæring og gjennomgang hvert andre år, utføres i forbindelse med oppdrag knyttet til valgavvikling. Helse har nå egen satellittelefon til bruk på oppdrag i Laksefjorden.</i>				
	Utarbeide tiltakskort for hendelsen kommunikasjons-utfall	Beredskaps-kontakt	2019		Ses i sammenheng med oppdatering av kriseplan
Status 2022	<i>Ikke utført per høst 2022.</i>				
Trafikkulykker	Skilting i scooterløype der løypa krysser vei	Scooterløype-ansvarlig	2020	20000	
Status 2022	<i>Ny scooterløypeforskrift har kartlagt hvor det er behov for skilting. Arbeidet pågår.</i>				
Skipsulykke (større fartøy)	Etablere beredskapskasse for masseevakuering	Nordkapp-regionen havn	Tas opp med havneforetak		
Status 2022	<i>Ikke utført per høst 2022. Er tatt opp med Nordkappregionen havn.</i>				
Skipsulykke (større fartøy)	Utarbeide tiltakskort for masseevakuering og etablering av evakueringssentre	Beredskaps-kontakt	2019		Ses i sammenheng med oppdatering av kriseplan, ROS for cruisetrafikk
Status 2022	<i>Har tiltakskort, men bør gjennomgås på nytt.</i>				
Forurensning (sjø/land)	Utarbeide beredskapsplan for forurensning	Teknisk sjef	2019	Uklart	
Status 2022	<i>Beredskapsplan i regi av Midt-Finnmark IUA. Kommunen deltar i øvelser organisert av IUA.</i>				
Svikt i vanntilførsel	Utarbeide tiltakskort	Beredskaps-kontakt	2020		Inkludert se på rutiner for distribusjon av vann til de som trenger assistanse. Ses i sammenheng med oppdatering av kriseplan.
Status 2022	<i>Har tiltakskort for brudd i vannforsyning, men skal oppdateres.</i>				
Manglende melding til nødetater	Merking av kommunale boliger	Teknisk sjef	2019		Utvendig adressemerking
Status 2022	<i>Ikke utført per høst 2022. Tiltak videreføres i ny plan – det er spesielt behov for nummerskilt og leilighetsnummer/adresser i Elvedalen.</i>				
PLIVO	Utarbeide tiltakskort for masseevakuering	Beredskaps-kontakt	2019		Ses i sammenheng med oppdatering av kriseplan
Status 2022	<i>Ikke utført per høst 2022.</i>				

Vedlegg 8 Forslag til tiltak og behandling i styringsgruppa

Hendelse	Forslag til tiltak	Prioriteres i tiltaksliste	Prioriteres ikke fordi	Følges opp på annen måte	Ansvar for igangsetting	Tidsfrist	Kostnad
Diverse - tiltakskort							
	Videreføring fra forrige ROS: Utarbeide/oppdatere tiltakskort for kommunikasjonsutfall, masseevakuering, brudd i vannforsyning	Oppdatere/utarbeide tiltakskort			Kriseledelse	2023	
Stein/snø/jordskred hvor mennesker er involvert							
	Holdningsskapende arbeid			Snøscooter: holdningsarbeid del av opplæringen. Info om sikkerhet på fjell/i utmark formidles av flere kilder, jf. fjellvettregler, varsom.no, værmeldinger. Videreformidle varsler om skredfare fra Statsforvalteren gjennom kommunens nettside og sosiale medier.		Løpende	
	Bidra til mer opplæring og utstyr			Dialog med Røde Kors hjelpekorps om evt. lokale kurs	Rådmann		
	Økt fokus på menneskelig inngrep i naturen i forhold til konsekvenser			Følges opp gjennom arealplanlegging - strenge krav i lovverk			
	Videreføring fra forrige ROS: Kompetanseheving/kurs i skredvurdering for kommunalt ansatte	Kompetanseheving/kursing i skredvurdering av kommunalt ansatte			Teknisk	2023	Uklart
Utfall av nødnett, telekom, ekom							
	Infotavler		Andre kanaler benyttes under slike hendelser (oppslag, sosiale medier, oppsøkende mot sårbare grupper, plakater)				

Hendelse	Forslag til tiltak	Prioriteres i tiltaksliste	Prioriteres ikke fordi	Følges opp på annen måte	Ansvar for igangsetting	Tidsfrist	Kostnad
	Etablerte faste møteplasser på hvert sted	Lage infoskriv som legges på beredskapssiden (på kommunens nettside) om hvor satelittefoner i bygdene finnes, nødnetradio i brannvesenet, hvor kan man søke hjelp.		Dialog med bygdene viser at ikke alle har behov for en fast møteplass. Det bør legges ut informasjon på kommunens nettside om hvor man kan søke hjelp.	Kriseledelse	2023	
	Etablerte faste kontaktpersoner	Samme som over	I tråd med forrige ROS er det etablert en egen kriseledelse på Lebesby, som vil følge opp lokalt inntil kommunikasjonslinjene er gjenopprettet. Disse har samme myndighet og fullmakter som kommunens kriseledelse.				
	Arbeide opp mot netteier, departement og myndigheter for å øke dekningsgrad og driftstid			Jobbes med politisk	Ordfører	Løpende	
	Feil på satelittelefon tilhørende Kunes – ny telefon bestilt mai 2022, ikke levert per okt. 2022	Ny satelittelefon til bygda Kunes			Beredskapskontakt	2022	20000
	Utarbeide skriftlige rutiner for gjennomgang/opplæring på satelittelefon hvert andre år, utføres i forbindelse med oppdrag knyttet til valgavvikling.	Utarbeide skriftlige rutiner for opplæring i bruk av satelittelefon			Servicekontor	2023	
Langvarig strømutfall							
	Sikre alternativ backup på velferdsteknologi		Arbeidet allerede utført.				

Hendelse	Forslag til tiltak	Prioriteres i tiltaksliste	Prioriteres ikke fordi	Følges opp på annen måte	Ansvar for igangsetting	Tidsfrist	Kostnad
	Sikre god informasjon ut til befolkningen	Lage infoskriv som legges på beredskapssiden (på kommunens nettside) om hvor satelittelefoner i bygdene finnes, nødnetradio, mm.		Plan for kriseledelse inkluderer informasjonsplan, samt tiltakskort for hendelsen	Kriseledelse	Høst 2022	
	Gode planer for evakueringscenter for de som måtte evakueres		Dialog med bygdene tilsier at det ikke er behov for evakueringscenter i alle bygder. I mange tilfeller vil det være tryggest å være hjemme. I små samfunn er det ofte uformelle rutiner for tilsyn med hverandre. Innenfor helsesektoren praktiseres «nabohjelp».	Planlagt etablert på ny skole (Kjøllefjord). Dialog med smoltanlegg om mulig samarbeid for befolkning i Kunesområdet. I Lebesbyområdet kan omsorgsbasen benyttes. Dette bør opplyses om under «beredskap» på kommunens nettside.	Dialog smoltanlegg - Rådmann	2023	
	Oppfordre til god egenberedskap i form av alternative varmekilder	Se innspill om infoskriv		Samme som over			
Større brann/eksplosjon i institusjon, folkerike bygg, industri							
	Brannvesenets egen ROS oppdateres			Oppfølging av brannvesenet		Ikke bestemt	
	Beredskapsrådet blir tatt på høring før nye bygg oppføres		Brannhensyn ivaretas gjennom byggteknisk forskrift og annet lovverk (eks. brannkonsulenter gjennomgår nye bygg)	Plantegninger til nye bygg forevises ambulansetjenesten	Teknisk sjef	Når det er aktuelt	
Forurensning av vann/utmark/sjø/luft							
	Inngjerding av drikkevann (dyredød, ekskrementer)		Kommunen avventer en gjennomgang av Mattilsynet høsten 2022.				
	Flytte veien fra drikkevann		Vanskelig gjennomførbart tiltak				
	Oppdatering av kommunens plan for atomberedskap			Igangsett	Kriseledelse	Høst 2022	

Hendelse	Forslag til tiltak	Prioriteres i tiltaksliste	Prioriteres ikke fordi	Følges opp på annen måte	Ansvar for igangsetting	Tidsfrist	Kostnad
Bygningskollaps, infrastruktur							
	Tilsyn og vedlikehold			Løpende arbeid	Teknisk		
Skipsulykke							
	Beredskapsplaner			Større skip har egne beredskapsplaner Oppfølging av cruise-ROS (dialog med Nordkappregionen havn)	Rådmann	Høst 2022	
Større trafikkulykker							
	Vintervedlikehold bør/må intensiveres			Det jobbes politisk og administrativt med å bedre brøyteresurser på Nordkyn - herunder brøytebil stasjonert i Kjøllefjord.	Rådmann Ordfører	Løpende	
Brudd på vannforsyning							
	Systematisk vedlikehold			Løpende arbeid. Beredskapsplan for vannforsyning er nylig revidert.	Teknisk	Løpende	
PLIVO skole og barnehage							
	Ha gode planer avdelingsvis for håndtering og reduksjon av skadeomfang, herunder bygningsmessige tiltak, varslingsrutiner og evakueringsplaner			Skoler og barnehager skal foreta egne ROS-vurderinger.	Følges opp i aktuelle avdelinger	2023	
	Øvelser			Det er gjennomført flere PLIVO-øvelser i Lebesby kommune de siste årene. Det er gjennomført PLIVO-øvelse i Gamvik kommune høsten 2022.			
Hendelse	Forslag til tiltak	Prioriteres i tiltaksliste	Prioriteres ikke fordi	Følges opp på annen måte	Ansvar for igangsetting	Tidsfrist	Kostnad
PLIVO barnevern/nav/lege/sykehjem/omsorgsbases							

	ROS analyser på avdelingsnivå, blant annet med vurdering av bygningsmessige tiltak			Følges opp i aktuelle avdelinger			
Terror eller tilsiktede hendelser under store arrangementer							
	Kommunen krever at arrangører gjennomfører ROS-vurdering, bl.a. ved utleie av kommunale bygg og anlegg og arrangement på offentlig sted			Kommunen krever allerede dette når det bevilges tilskudd til festivaler o.l.			
Trussel mot ytringsfrihet og folkevalgte							
	Opprette en kontaktperson for folkevalgte som blir hetset, sjikanert			Følges opp av politisk sekretariat		2023	
	Lage rutiner for oppfølging av folkevalgte som opplever hets og sjikane			Følges opp av politisk sekretariat		2023	
IKT-angrep							
	Avdelingene lager ROS-analyse på tjenestenivå			Håndteres av IKT - tiltak fra kommunal risikovurdering er allerede iverksatt/pågår			
Savnet: på land, fjell INDIVID							
	Gode rutiner og prosedyrer i forhold til skoleturer			Rutiner finnes allerede	Oppvekst- sektor		
	ROS analyse på avdelingsnivå			Løses avdelingsvis			
	Ha rutiner for vurdering av tildeling av GPS overfor personer med kognitiv svikt			Rutiner finnes allerede			
Hendelse	Forslag til tiltak	Prioriteres i tiltaksliste	Prioriteres ikke fordi	Følges opp på annen måte	Ansvar for igangsetting	Tidsfrist	Kostnad
Savnet: på land, fjell GRUPPE							
	Gode rutiner og prosedyrer i forhold til skoleturer			Rutiner finnes allerede			
	ROS analyser på avdelingsnivå			Må følges opp avdelingsvis der det er behov			
Pandemi							

	Følge smittevernplan og de beslutninger og råd som kommer fra sentralt hold			Følges opp når det måtte bli aktuelt.			
Storm/orkan/ekstremvær							
	Oppfordre befolkningen til eget vedlager	Følge opp nasjonal egenberedskapsuke lokalt			Rådmann	Årlig oppfølging	
	Etablere vedlager i Kjøllefjord, Dyfjord, Lebesby, Kunes, Veidnes. (konkret med xx antall sekker pr. lager)			Dialog med Nordkyn Vekst om vedlager	Rådmann	Høst 2022	
	Motivere befolkningen til å tenke egenberedskap, og etablere nødvendig kriselager (varsling 24)	Følge opp nasjonal egenberedskapsuke lokalt			Rådmann		
	Etablere digitale infotavler i Kjøllefjord, Dyfjord, Lebesby, Kunes og Veidnes		Under ekstremværhendelser benyttes andre tiltak (oppslag, sosiale medier, oppsøkende mot sårbare grupper)				
	Rutiner for sjekk og etterfylling av diesel for aggregater rundt i kommunen	Etablere skriftlige rutiner for sjekk og etterfylling av diesel for aggregat			Teknisk	2023	
Atomulykke							
	Øvelser og bevisstgjøring av innsatspersonell i kommunen (særlig kriseledelse, helse og omsorgsansatte, oppvekstsektor, teknisk sektor)			Oppfølging av atomberedskapsplan i kriseledelse og i avdelinger, herunder implementere tiltak fra atomberedskapsplan		Høst 2022	
	Videreformidle DSAs råd til befolkningen om egenberedskap/egenbeskyttelse ved atomulykke	Følges opp i forbindelse med egenberedskapsuke, evt. ved beskjed fra DSA					
	Ivareta lager for jodtabletter, påse at det er nok til anbefalte befolkningsgrupper			Lager for jodtabletter er nylig oppdatert	Helse	Gjennomført	
Mangelfull melding til nødetater							
	Videreført fra forrige ROS: Utvendig adressemerking av kommunale boliger	Adressemerking av kommunale boliger, særlig boliger i Elvedalen			Teknisk sjef	2023	

